

Великден

Традиции и обичаи на Възкресение Христово

Възкресението на Исус Христос

Великден (Възкресение Христово) е денят, в който християните честват Възкресението на Сина Божи Исус Христос.

В християнската религия на Възкресение Христово (Великден) се чества възкръсването на Исус Христос. То е на третия ден, след като Христос е разпънат на кръст и погребан. Празната гробница е видяна от жените мироносици, посетили гроба. След това Исус Христос се явява на Мария Магдалена, а после и на апостолите.

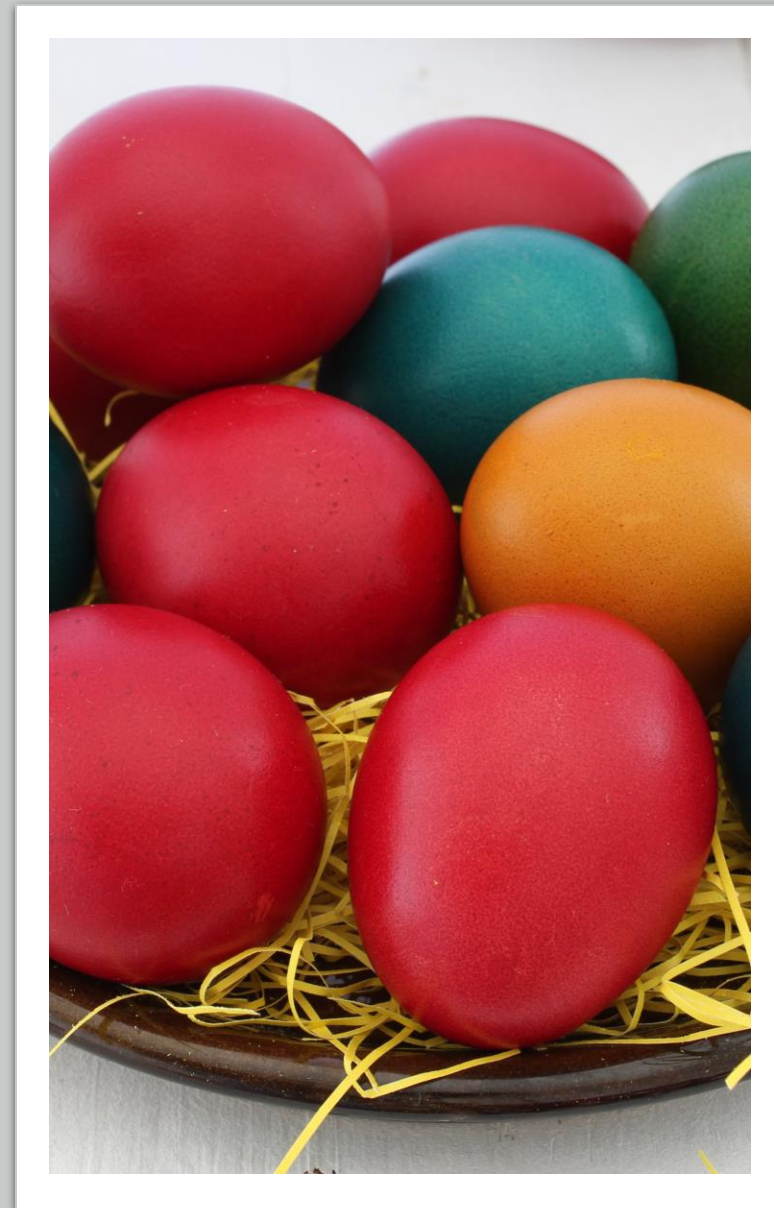
Католическата и Протестантската църква също отбелязват Възкресение Христово.

Боядисване на яйца

Великденските яйца са специално боядисани яйца, които се поднасят на Великден. Най-важният цвят е червеният. Освен в други цветове, яйцата могат да се украсяват с различни орнаменти, лепенки и т.н.

Според преданието за великденското яйце, Мария Магдалена поднесла яйца на император Тиберий и му казала за възкръсването на Христос, а императорът казал, че това е невъзможно и ако е така, яйцето от кокошка, което държи трябва да стане червено, и то станало. Затова червеният цвят за великденските яйца е и основен.

Великденските яйца се боядисват в четвъртък или събота преди Великден. И могат да се консумират едва когато настъпи самият Великден, в неговото навечерие и през седмицата след това. Те първо биват сварявани, преди да бъдат боядисвани с безвредни оцветители. Според обичая сред тях се определя борчаг, като яйцата се чукват, за да се види кое е по-издръжливото. Консумират се с козунак.

Козунак

Козунакът е сладък обреден хляб, който традиционно се приготвя за Великден. Символизира тялото на Исус Христос, така както боядисаните в червено яйца символизират кръвта му.

В православната религия козунака се използва да ознаменува Раждането (Нова Година) и Възкресението (Великден) на Христа и за плодовитост в деня на св. Сава.

Честване на Великден в България

Подготовката за честването му започва в седмицата преди Великден, наричана Страстна седмица. В миналото тогава не се е вършела селскостопанска работа, не се е впрягъл добитък, не се е яздел кон, особено на Разпети петък – тогава постът е най-строг. Старите хоранвярвали, че ако се работи тогава ще има гръмотевици и градушка.

В полунощ срещу Великден в църковните храмове се отслужва тържествено богослужение и точно в 0.00 часа свещеникът оповестява Възкресението на Божия син с думите "Христос Воскресе!", а християните отговарят "Воистина Воскресе!". Църквата се обикаля три пъти, което отново се прави за здраве и щастие на цялото семейство. Прибирайки се у дома, стопанката на къщата обикаля всички стаи със запалената в църквата свещ и отправя молитва към Господ да пази дома.

На богатата Великденска трапеза във всеки дом обезателно присъстват боядисаните яйца, козунакът и агнешкото месо. Тогава се провежда и прословутото „борене“. Яйцата се чупят едно в друго, а онзи, който успее да счупи яйцата на останалите, ще е здрав през цялата година. Обичай, който се е запазил и до днес и е станал любим, особено на най-малките.

На този ден имен ден празнуват Велик, Велика, Веле, Велко, Величко, Велин, Велина, Вичка, Възкресия, Паско, Пасо, Пашо.